

Postbus 5050

NL-3502 JB Utrecht

+31 30 87 820 87

www.AeQui.nl

info@AeQui.nl

Bachelor Toegepaste Psychologie

Hanzehogeschool Groningen

Adviesrapport van de beoordeling bestaande opleiding
6 en 7 november 2024

Colofon

Instelling en opleiding

Hanzehogeschool Groningen
Groningen
Instellingstoets Kwaliteitszorg: positief

Opleiding: Bachelor Toegepaste Psychologie

Locatie: Groningen

Variant: Voltijd en deeltijd

ISAT-nummer: 34507

Visitatiepanel

Dylan Vianen, voorzitter

Klaas Visser, deskundige

Raymond Kloppenburg, deskundige

Nina Stornebrink, student-lid

Marianne van der Weiden, secretaris

AeQui Nederland

Postbus 5050

3502 JB Utrecht

www.AeQui.nl

Samenvatting

Op 6 en 7 november 2024 is de bacheloropleiding Toegepaste Psychologie van de Hanze gevisiteerd. Het totaaloordeel van het panel is zowel voor de voltijd- als de deeltijdvariant [positief](#).

De vierjarige Nederlandstalige hbo-bacheloropleiding heeft een omvang van 240 EC en wordt zowel in een voltijd- als een deeltijdvariant verzorgd in Groningen. De voltijdvariant heeft een numerus fixus van 250 studenten per jaar. Studenten worden opgeleid tot zelfbewuste en maatschappelijk betrokken professionals die het gedrag van individuen en groepen kunnen onderzoeken, beoordelen en beïnvloeden.

Beoogde leerresultaten

De opleiding Toegepaste Psychologie (TP) leidt professionals op voor een heterogeen werkveld. Bij de formulering van de beoogde leerresultaten baseert de opleiding zich op het landelijk afgesproken opleidingsprofiel, waarin is uitgewerkt welke kerncompetenties een afgestudeerde TP'er moet beheersen: onderzoeken, beoordelen en beïnvloeden van gedrag en professioneel werken. Daardoor voldoet de opleiding aan het vereiste niveau en de oriëntatie van een hbo-bachelor. De beoogde leerresultaten krijgen een Groningse inkleuring doordat ze worden verbonden met maatschappelijke thema's in Noord-Nederland en de strategische speerpunten van de hogeschool. De relaties met de beroepspraktijk zijn hecht, zoals blijkt uit de actief betrokken Werkveldadviescommissie, de speciaal aangestelde werkveldcoördinator en de directe werkveldcontacten van stagebegeleiders en deeltijdstudenten. In interdisciplinaire Innovatiewerkplaatsen en lectoraten werken onderzoekers, docenten en studenten samen met stakeholders aan maatschappelijke thema's die relevant zijn voor de regio. Door deze contacten kan de opleiding goed inspelen op actuele ontwikkelingen.

Het panel stelt daarmee vast dat zowel de voltijd- als de deeltijdvariant van de opleiding voldoet aan deze standaard.

Onderwijsleeromgeving

De opleiding biedt studenten een samenhangend curriculum, met een sterke integratie van theorie en praktijk en een duidelijke opbouw in zelfstandigheid en complexiteit. De studenten krijgen een stevige kennisbasis en ontwikkelen de benodigde professionele vaardigheden en een kritische houding. Studenten werken in leerteams en zijn daar tevreden over. Ze werken samen aan opdrachten en leren feedback te geven en te vragen. Werkverplichtingen maken het voor deeltijdstudenten soms moeilijk om met een medestudent aan een opdracht te werken. De aanpak van internationalisering is solide, als onderdeel van diversiteit en interculturele competenties die op verschillende manieren in het onderwijs aan bod komen. Beide varianten bieden de studenten keuzemogelijkheden. Voor voltijdstudenten zit de flexibiliteit met name in het keuzesemester en de minor, naast de keuze voor stage en afstudeeropdracht. De deeltijdvariant biedt jaarlijks twee instroommomenten en stelt de studenten in staat de opdrachten in hun eigen werkomgeving uit te voeren. Ook zijn er mogelijkheden de opleiding versneld af te ronden als studenten kunnen aantonen dat ze door werkervaring een deel van de competenties al beheersen. De opleiding geeft aankomende studenten een goed beeld van de studie, bij voltijdstudenten als onderdeel van de selectie-

procedure en bij deeltijdstudenten in een voorlichtingsgesprek. Daarin blijft het nodig te benadrukken dat de combinatie van een opleiding met werk en privéverplichtingen niet onderschat moet worden. De studiebegeleiding is goed georganiseerd en sluit aan bij de vooropleiding en behoeften van de studenten, ook als ze door een functiebeperking maatwerk nodig hebben. De opleiding wordt verzorgd door goed gekwalificeerde en vernieuwingsgezinde docenten, die oog hebben voor het welzijn en de voortgang van de studenten. Eventuele kritiekpunten van studenten, zoals over de spreiding van de studielast, worden goed opgepakt. Het is raadzaam dat docenten bij hun enthousiasme de werkdruk in het oog houden en elkaar daarop tijdig aanspreken.

Het panel stelt daarmee vast dat zowel de voltijd- als de deeltijdvariant van de opleiding voldoet aan deze standaard.

Toetsing

Toetsing in de opleiding TP wordt beschouwd als onderdeel van het onderwijs. Daarvoor zijn het formatief handelen van docenten en regelmatige feedback belangrijk. Zowel kennis als vaardigheden worden met passende toetsen op het juiste niveau beoordeeld: bij voltijdstudenten gaat het om kennistoetsen en beroepsopdrachten, terwijl deeltijdstudenten bewijsstukken van behaalde leeruitkomsten verzamelen in een portfolio, dat na inlevering in een assessmentgesprek wordt beoordeeld. Studenten zijn vooraf goed geïnformeerd over wat van hen verwacht wordt. De kwaliteit van beoordeling wordt bevorderd doordat docenten regelmatig in kalibratiesessies hun normen bespreken. Uit didactische overwegingen werken studenten bij veel opdrachten in duo's of in groepjes. Docenten die betrokken zijn bij dit leerproces hebben in die gevallen voldoende zicht op de individuele component, maar dat komt niet altijd tot uiting in het beoordelingsformulier en het cijfer.

Het panel adviseert de individuele prestatie in de beoordeling zichtbaarder te maken. De examencommissie en toetscommissie borgen gezamenlijk de kwaliteit van toetsing conform hun wettelijke taken. Examinatoren die door de examencommissie zijn aangewezen, voldoen aan de Basiskwalificatie Examinering. Leden van de examencommissie en de toetscommissie borgen de validiteit, betrouwbaarheid en transparantie door jaarlijks een steekproef van toetsen te beoordelen. Op basis daarvan geven ze advies aan de docenten en het management. Het panel adviseert dat de examencommissie ook jaarlijks een steekproef controleert van eindwerken, om zo nog beter het eindniveau van de opleiding te borgen.

Het panel stelt daarmee vast dat zowel de voltijd- als de deeltijdvariant van de opleiding voldoet aan deze standaard.

Gerealiseerde leerresultaten

In het afstudeerprogramma van zowel de voltijd- als de deeltijdvariant komen de vier kerncompetenties goed tot hun recht. Studenten werken aan een combinatie van opdrachten op eindniveau, deels individueel, deels in duo's. Uit de selectie van afstudeerwerken die het panel heeft bestudeerd blijkt dat de afgestudeerden aan het hbo-bachelorniveau voldoen en startbekwame TP'ers zijn. De beoordelingen zijn correct uitgevoerd en de cijfers zijn navolgbaar, al is bij duo-werkstukken de individuele prestatie niet goed zichtbaar. De hoeveelheid feedback die docenten op de beoordelingsformulieren geven, loopt nogal uiteen. Het panel adviseert hierover nadere afspraken te maken in kalibratiesessies om tot een meer eenduidige aanpak te komen. Zowel het werkveld als de alumni zijn tevreden over de opleiding en over de wijze waarop studenten zijn voorbereid op de beroepspraktijk. Alumni blijven graag betrokken bij de opleiding.

Het panel stelt daarmee vast dat zowel de voltijd- als de deeltijdvariant van de opleiding voldoet aan deze standaard.

Aanbevelingen en suggesties

De opleiding Toegepaste Psychologie van de Hanze voldoet aan de vier standaarden voor accreditatie.

Met het oog op de toekomst geeft het panel de volgende aanbevelingen en suggesties ter overweging.

Aanbevelingen:

- Zorg voor een betere navolgbaarheid en zichtbaarheid van de individuele prestatie bij de beoordeling van opdrachten die door duo's of groepen zijn uitgevoerd;

- Vraag de examencommissie jaarlijks een steekproef van eindwerken te beoordelen, als check op het eindniveau van de opleiding.

Suggesties:

- Benadruk bij de voorlichting over de deeltijdvariant dat de studie niet eenvoudig te combineren is met een fulltimebaan;
- Houd rekening met de werksituatie van deeltijdstudenten door ook individuele opdrachten toe te staan;
- Bewaak de werkdruk van docenten en stimuleer een werkcultuur waarin men elkaar aanspreekt bij dreigende overbelasting;
- Maak in kalibratiesessies afspraken over de feedback die van examinatoren wordt verwacht bij de beoordeling van eindwerken.

Alle standaarden van het NVAO kader zijn positief beoordeeld. Op die grond geeft het panel een [positief advies](#) inzake accreditatie van de opleiding Toegepaste Psychologie.

Namens het voltallige visitatiepanel,
Utrecht, december 2024

Dylan Vianen
Voorzitter

Marianne van der Weiden
Secretaris

Inleiding

Profiel

De Hanzehogeschool (verder: Hanze) is een multisectorale hogeschool met als missie de kracht van de regio te vergroten, in samenhang met het leven lang ontwikkelen van mensen. In leergemeenschappen werken kennispartners, studenten, docenten, onderzoekers en eindgebruikers samen aan complexe maatschappelijke vraagstukken in de regio, gericht op een leefbaar en duurzaam Noord-Nederland, een gezonde actieve samenleving, energietransitie en circulariteit en digitale transformatie. Deze doelen sluiten aan bij de strategische thema's van de Hanze: Energie, Healthy Ageing en Ondernemen.

De opleiding Toegepaste Psychologie (verder: TP) is onderdeel van de Academie voor Sociale Studies. Opleidingen in deze Academie zijn sterk gericht op persoonlijke en maatschappelijke vorming. Ze willen bijdragen aan community development en stimuleren studenten en docenten het beste uit zichzelf te halen.

De bacheloropleiding TP leidt studenten op tot breed inzetbare sociaal professionals, die gedrag van (groepen van) mensen kunnen onderzoeken, beoordelen en beïnvloeden met behulp van psychologische kennis, methoden en instrumenten. De opleiding wordt verzorgd in een voltijd- (sinds 2007) en een deeltijdvariant (sinds 2020). De opleiding heeft ruim 75 teamleden, ongeveer 825 voltijdstudenten en circa 90 deeltijdstudenten. Voor de voltijdopleiding geldt voor het studiejaar 2024-2025 een numerus fixus van 250 studenten. De opleiding wordt in de Nederlandse taal aangeboden.

Vanaf het studiejaar 2020-2021 is begonnen met een proces van curriculumvernieuwing van de voltijdopleiding, om tot meer flexibilisering

van de opleiding te komen. Op basis van een nieuw onderwijskundig opleidingsplan worden de jaarprogramma's uitgewerkt en geïmplementeerd. In september 2023 is een eerste cohort studenten met het nieuwe programma begonnen en inmiddels met jaar 2 bezig. In juli 2027 zullen de eerste studenten de opleiding in nieuwe stijl afronden. Studenten uit jaar 3 en 4 volgen tijdens deze visitatie nog het oude curriculum.

De deeltijdopleiding bestaat sinds 2020 en is op basis van diverse evaluatiecycli gaandeweg ontwikkeld. Lessen vinden plaats op één dag per week, er zijn twee instroommomenten per jaar en studenten kunnen modules in verschillende volgordes doorlopen. In 2023-2024 is de ontwikkeling afgerond en inmiddels zijn de eerste deeltijdstudenten afgestudeerd.

De visitatie

De Hanze heeft AeQui opdracht gegeven de onderhavige visitatie uit te voeren. Hiertoe heeft AeQui in samenwerking met de opleiding een onafhankelijk en ter zake kundig panel samengesteld. Met vertegenwoordigers van de opleiding heeft een voorbereidend gesprek plaatsgevonden.

De visitatie is uitgevoerd op basis van het Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, volgens het programma dat in bijlage 2 is weergegeven. De instelling heeft een erkenning ITK, en daarom zijn vier standaarden getoetst.

Het panel heeft zich daarbij expliciet georiënteerd op het cluster waarin deze opleiding geplaatst is. Dit is met het voltallig panel gedaan, tijdens het voorbereidend overleg, en afsluitend bij de oordeelsvorming. De hiertoe benodigde kennis was aanwezig in het panel.

Bij de vorige visitatie zijn aanbevelingen voor verdere ontwikkeling gemaakt. De opleiding heeft daarop actie ondernomen (zie bijlage 3). Het panel heeft deze opvolging integraal betrokken in haar overwegingen bij de huidige beoordeling.

Het panel heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd; het panel heeft de benodigde informatie gekregen om tot een beoordeling te komen. Aan het einde van de visitatie

is de opleiding in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies.

Deze rapportage is in concept toegestuurd aan de opleiding; de reacties van de opleiding zijn verwerkt tot deze definitieve rapportage.

Op initiatief van de opleiding gaat een ontwikkelgesprek plaatsvinden in 2025. De resultaten van dit ontwikkelgesprek hebben geen invloed op de in dit rapport weergegeven beoordeling.

Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

De opleiding TP leidt professionals op voor een heterogeen werkveld. Kerncompetenties zijn het onderzoeken, beoordelen en beïnvloeden van individueel en groepsgedrag en professioneel werken. Bij de formulering van de beoogde leerresultaten sluit de opleiding aan bij het landelijk afgesproken opleidingsprofiel, waardoor de opleiding voldoet aan het vereiste niveau en de oriëntatie van een hbo-bachelor. Bij de nadere uitwerking kiest de opleiding een Gronings profiel dat past bij de strategische ambities van de Hanze en de behoeften van de regio. De opleiding onderhoudt op verschillende manieren stevige relaties met het werkveld, zodat ze actief kan inspelen op actuele ontwikkelingen. Voorbeelden daarvan zijn de Werkveldadviescommissie, de werkveldcoördinator en de samenwerking met regionale stakeholders in Innovatiewerkplaatsen en lectoraten. Het panel stelt vast dat zowel de voltijd- als de deeltijdvariant van de opleiding voldoet aan deze standaard.

Bevindingen

De opleiding TP heeft als ambitie professionals op te leiden die gedrag kunnen onderzoeken, beoordelen en beïnvloeden. In de omschrijving van de daarvoor benodigde beroepscompetenties sluit de opleiding zich aan bij het Landelijke Opleidingsprofiel Toegepaste Psychologie dat in 2018 door het Landelijke Opleidingsoverleg is vastgesteld. De vier kerncompetenties zijn beoordelen van gedrag, beïnvloeden van gedrag, praktijkgericht onderzoeken van gedrag en professioneel werken. De competentie professioneel werken is concreet uitgewerkt in helder denken, kritisch brongebruik, ondernemende houding, gericht op samenwerking, reflectief vermogen en ethische afweging en verantwoording. Bij deze competenties hoort ook een eveneens landelijk afgesproken Body of Knowledge (BOK). Doordat de beoogde leerresultaten gebaseerd zijn op dit landelijke profiel, beantwoorden ze aan de eisen van het bachelorniveau en de verwachtingen van het beroepenveld. In de Onderwijs- en Examenregeling (OER) heeft de opleiding voor zowel de voltijd- als de deeltijdvariant de samenhang van Dublin-descriptoren, hbo-kwalificaties en competenties inzichtelijk gemaakt.

De beoogde leerresultaten houden in, zo blijkt uit het Zelfevaluatie-rapport (ZER), dat afgestudeerden hebben geleerd hun psychologische kennis praktijkgericht en oplossingsgericht toe te passen en worden voorbereid op verschillende beroepsrollen in de gezondheidszorg, human resource management, onderwijs en organisaties die zich bezighouden met duurzaam gedrag. Ze kunnen goed samenwerken, weten hun werk kritisch te onderbouwen, gedragen zich volgens ethische richtlijnen en zijn in staat door reflectie op hun handelen zich verder te ontwikkelen. De opleiding heeft nagedacht over de functie van onderzoek in de beroepspraktijk, wat heeft geleid tot meer aandacht voor ontwerpgericht onderzoek (zie standaard 2). Uit de gesprekken tijdens het bezoek komt naar voren dat het werkveld en alumni zich in de brede omschrijving goed kunnen vinden. Ze zien TP als een heterogene opleiding, waarmee afgestudeerden op veel verschillende plaatsen terecht kunnen. Docenten en alumni hebben duidelijk voor ogen wat een TP'er in het werkveld onderscheidt van bijvoorbeeld de universitaire opgeleide psycholoog, namelijk het toegepaste karakter en het oog voor wat in de praktijk nodig is. Zij noemen vooral de houdingsaspecten als gemeenschappelijk kenmerk van TP'ers, zoals

samenwerken, communiceren en ondernemendheid. Vooral voor voltijdstudenten is het, met name in het begin van de opleiding, vaak nog onduidelijk wat een TP'er in de praktijk doet en waar in het werkveld een TP'er aan het werk kan.

De opleiding heeft het landelijke opleidingsprofiel uitgewerkt in een 'Groninger competentieprofiel'. Daarin benadrukt ze dat de opleiding aansluit op de speerpunten van de Hanze (Ondernemerschap, Healthy Ageing en Energie) en dat ze afgestudeerden opleidt met zelfbewustzijn en maatschappelijke betrokkenheid die in verbinding met het werkveld bijdragen aan de ontwikkeling van de regio. Desgevraagd lichten de docenten toe dat dit tot uiting komt in het onderwijsprogramma door te beginnen met de modules Mens en werk, Mens en maatschappij en Welzijn en gezondheid, waarin studenten vanaf het begin aan beroepsopdrachten werken die relevant zijn voor de beroepspraktijk in Noord-Nederland. Het Groningse profiel komt verder tot uiting in de samenwerking met Innovatiewerkplaatsen (IWP's) en lectoraten. Studenten krijgen daar de kans in eindopdrachten of stages mee te werken aan regionale thema's, zoals de aanpak van armoede of onbegrepen gedrag in omliggende gemeenten. IWP's en lectoraten werken interdisciplinair, wat naar het oordeel van het panel een goede voorbereiding biedt op de complexiteit van het werkveld. Zo werken studenten van TP samen met die van Social Work en Educatie in het lectoraat Jeugd en Samenleving. Voorbeelden van lectoraten die zich tijdens het bezoek aan het panel presenteerden, zijn Verslavingskunde en gezinsbenadering en Rehabilitatie. Voorbeelden van relevante IWP's zijn Gezonde Stad, Ontwikkelrecht en Rehabilitatie. Het werkveld herkent vooral de nadruk die in het Groninger profiel wordt gelegd op ondernemendheid en stelt dat zeer op prijs.

Kenmerkend voor de noordelijke regio is ook de intensieve samenwerking in de onderwijsketen mbo-hbo-universiteit. De onderwijsinstellingen trekken samen op in 'de universiteit van het noorden' om in onderwijs en onderzoek bij te dragen aan hun maatschappelijke opdracht in Noord-Nederland. Voor studenten TP die willen doorstromen naar de universitaire opleiding psychologie biedt de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) een schakelminor. Deze minor zal in september 2025 voor het laatst worden aangeboden.

Mede door bovengenoemde aanpak is de relatie met het werkveld hecht. Sinds de vorige visitatie is de Werkveldadviescommissie (WAC) verbreed en versterkt. De WAC denkt nu actief mee over de gewenste ontwikkeling van de opleiding. Een hogeschooldocent heeft sinds 2022 de rol van werkveldcoördinator gekregen en versterkt, samen met de IWP's en lectoraten, de verbinding met het regionale werkveld. Voor een sterkere verankering van deze functionaris gaat de opleiding een Werkveldbureau oprichten. Ook door de deeltijdopleiding is er een nauwe relatie met het werkveld, doordat de studenten in verschillende contexten als professionaal werkzaam zijn en doordat enkele docenten zelf als TP'er in de praktijk werken.

Om in te spelen op de behoeften van het werkveld, bereidt de opleiding studenten voor op diverse registraties, zoals psychodiagnostisch werker (PDW), Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ), GGZ-agoog en psychologisch consulent GGZ (registratie is nog in ontwikkeling). Dit kan niet (meer) geheel in de opleiding gerealiseerd worden. Studenten kunnen na hun afstuderen desgewenst extra-curriculaire onderdelen volgen om aan de eisen te voldoen. Het bestuur en management betreuren het dat de route naar de SKJ-registratie niet meer mogelijk is en doen pogingen dit te herstellen, onder andere door

te wijzen op de brede kennis over jeugd die de opleiding heeft door de lectoraten en de verbinding met de pabo.

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat de opleiding de vier kerncompetenties uit het landelijke opleidingsdocument consequent en duidelijk heeft doorgevoerd in haar eigen Groningse competentieprofiel. Dat vindt het panel een sterk punt. Hierdoor voldoen zowel de voltijd- als de deeltijdvariant aan de niveau-eisen van een hbo-bachelor TP.

De opleiding heeft zelf scherp voor ogen waar ze toe opleidt, waar een TP'er van meerwaarde kan zijn en waarin ze zich van andere opleidingen onderscheidt. Dat geldt ook voor het werkveld waarmee de opleiding contacten onderhoudt in WAC, IWP's, lectoraten en via de docenten. Het werkveld is vooral enthousiast over de ondernemende beroepshouding waar de opleiding de nadruk op legt. Die helderheid geldt echter minder voor de studenten. Het panel meent dat het weliswaar juist is dat

afgestudeerden 'eigenlijk overal' terecht kunnen, maar vindt dat de opleiding de studenten hiermee te weinig houvast biedt. Ze zou sterker kunnen benadrukken dat het beroep van TP'er naast alle keuzemogelijkheden een onveranderlijke kern heeft, en dat deze kern het mogelijk maakt dat afgestudeerden in verschillende functies en rollen kunnen werken. Ook voor het bredere beroepenveld kan de positionering van TP duidelijker gecommuniceerd worden.

Het Groningse profiel is tijdens het bezoek goed uit de verf gekomen, inclusief de samenwerking met andere partijen zoals de RUG. Het panel waardeert ook de toegenomen samenwerking met het werkveld die op veel verschillende manieren tot uiting komt, zoals de WAC, de werkveldcoördinator en het voorgenomen werkveldbureau en de cases waaraan studenten werken.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard. Dit geldt voor zowel de voltijd- als de deeltijdvariant.

Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

De beoogde leerresultaten zijn uitgewerkt in een samenhangend curriculum. In beide varianten bouwen de studenten aan een stevige kennisbasis en ontwikkelen ze professionele vaardigheden en een kritische houding. De verwevenheid tussen theorie en praktijk is sterk. Ook positief is de opbouw in zelfstandigheid en complexiteit, die in de cursussen en modules duidelijk tot uitdrukking komt. Internationalisering wordt gezien als onderdeel van interculturele competenties en diversiteit en krijgt voldoende aandacht. Studenten werken in leerteams en zijn daar tevreden over. Ze werken samen aan opdrachten en leren feedback te geven en te vragen. Voor deeltijdstudenten is het door hun werk praktisch niet altijd gemakkelijk om samen aan een opdracht te werken. Vooral de deeltijdvariant biedt de studenten veel flexibiliteit, mede door twee instroommomenten per jaar. Voor voltijdstudenten zit de flexibiliteit met name in het keuzesemester en de minor, naast de keuze voor stage en afstudeeropdracht. De opleiding geeft aankomende studenten een goed beeld van de studie, bij voltijdstudenten als onderdeel van de selectieprocedure en bij deeltijdstudenten in een voorlichtingsgesprek. Daarin blijft het nodig te benadrukken dat de combinatie van een opleiding met werk en privéverplichtingen niet onderschat moet worden. Tijdens de studie worden studenten intensief begeleid door docenten en studie(loopbaan)begeleiders die rekening houden met de behoeften en achtergrondkenmerken van de individuele studenten. Er is een breed ondersteuningsaanbod, ook voor studenten met een functiebeperking. Het docententeam is kwantitatief en kwalitatief goed geëquipeerd. Docenten zijn betrokken, enthousiast en vernieuwingsgezind. Studenten vinden dat docenten gemakkelijk te benaderen en zeer behulpzaam zijn. Het is raadzaam dat docenten bij hun enthousiasme de werkdruk in het oog houden en elkaar daarop tijdig aanspreken. Het panel stelt vast dat zowel de voltijd- als de deeltijdvariant van de opleiding voldoet aan deze standaard.

Bevindingen

Curriculum

De opleiding heeft de BOK en de kerncompetenties vertaald in leeruitkomsten per onderdeel van het onderwijsprogramma. Zowel de voltijd- als de deeltijdvariant bestaat uit acht blokken van 30 EC. Voltijdstudenten volgen per semester drie à vier cursussen, deeltijdstudenten hebben per semester een module. De curriculumcommissie en de opleidingscommissie bewaken de samenhang, studeerbaarheid, actualiteit en het niveau van het curriculum. De opleiding kiest bewust voor afzonderlijke routes voor voltijd- en deeltijdstudenten, maar zorgt voor afstemming en uitwisseling door te werken met een gemeenschappelijke curriculumcommissie en

expertgroepen. Het panel bevestigt dat de varianten daardoor inhoudelijk en qua niveau vergelijkbaar zijn.

Bij de bepaling van de leeruitkomsten hanteert de opleiding het ZelCom-model als uitgangspunt: van studenten wordt steeds meer zelfstandigheid verwacht en ze werken aan steeds complexere taken. In de modulehandleidingen is dit zichtbaar gemaakt door de niveau-aanduidingen A, B en C.

Voltijdstudenten volgen sinds september 2023 het vernieuwde curriculum. Zij krijgen in de eerste vier semesters (jaar 1 en 2) in elk blok de vaste onderdelen Basiskennis Psychologie, Psychologie in Praktijk en Professioneel werken.

Kennis en vaardigheden in praktijkgericht onderzoek zijn geïntegreerd in de onderdelen Basiskennis Psychologie en Psychologie in Praktijk. Per semester staat een actueel en passend vraagstuk uit het werkveld (kritische beroepssituatie) centraal. In het eerste semester van de propedeuse beginnen de studenten in het blok Mens & Maatschappij met het herontwerpen van een gedragsveranderingscampagne, in het tweede semester in het blok Mens & Werk gaat het om adviseren in een studiekeuzevraagstuk. In jaar 2 gaat het achtereenvolgens om het herontwerpen van een training of workshop in een tweede blok Mens & Maatschappij en om het herontwerpen en verzorgen van een coachingstraject in het blok Welzijn & Gezondheid. Het panel herkent dat de gekozen kritische beroepssituaties voortvloeien uit de kerncompetenties 'beoordelen van gedrag' en 'beïnvloeden van gedrag'. Positief is ook dat docenten vraagstukken en voorbeelden kiezen die bij de regionale thema's passen, wat mede tot stand komt door het werk van de werkveldcoördinator en de samenwerking met IWP's en lectoraten. Daardoor sluit de inrichting van de leeromgeving goed aan bij het Groningse profiel. De docenten en studenten blijken tijdens het bezoek zeer te spreken over de vernieuwing: de vroegere versnippering is vervangen door grotere samenhangende eenheden in een heldere conceptuele leerlijn en de praktijkgerichte aanpak geeft studenten vanaf het begin inzicht in waar ze toe worden opgeleid. Het panel bevestigt dat de studenten met het onderdeel Basiskennis Psychologie een stevige theoretische basis krijgen, waarin de landelijk overeengekomen BOK goed verwerkt is.

In jaar 3 en 4 volgen voltijdstudenten eerst keuzesemester 1, waarin ze kiezen voor een van de vijf routes (Arbeid & Organisatie, Arbeid & Gezondheid, Healthy Ageing, Jeugd of Duurzame Samenleving). Keuzesemester 2 biedt ruimte

voor een minor, binnen of buiten de opleiding en eventueel in het buitenland. Tot slot volgen de stage en de eindopdracht Praktijkgericht onderzoek (PGO). Studenten kunnen ervoor kiezen de volgorde van de minor en de stage om te draaien.

In het oude curriculum lag de nadruk bij het aanleren van onderzoekskennis en -vaardigheden op een kwantitatieve aanpak. In het nieuwe curriculum is er ook aandacht voor andere typen onderzoek, in de eerste twee jaren voor kwalitatief en kwantitatief onderzoek en in het derde jaar, dat op dit moment ontwikkeld wordt en vanaf september 2025 ingevoerd zal worden, ook voor ontwerpgericht onderzoek. Studenten gaan een ontwerpgericht onderzoek uitvoeren bij een IWP of lectoraat. Daarbij kunnen ze kiezen voor een thema dat aansluit bij de speerpunten van de Hanze en bij een van de domeinen uit het landelijk opleidingsprofiel. Het panel kan zich goed vinden in de aandacht voor ontwerpgericht onderzoek, in aanvulling op wat studenten leren over kwalitatief of kwantitatief onderzoek in de eerste twee studiejaren. Ontwerpgericht onderzoek past vaak beter bij de behoeften van de opdrachtgever en verbreedt het handelingsrepertoire van de studenten (zie ook standaard 3 en 4). Het panel vindt het werken in een IWP daarnaast een sterk punt omdat het past bij de wens dat studenten leren meer interprofessioneel te werken. Het keuzeonderwijs in jaar 3 zal in het vernieuwde curriculum ook openstaan voor deeltijdstudenten en op twee momenten in het studiejaar worden aangeboden, met een start in september en in februari.

Deeltijdstudenten beginnen de opleiding met twee modules waarin ze basiskennis uit de BOK en basisvaardigheden aanleren, één gericht op het individu (module 1) en één op groepen en de maatschappij (module 2). Vervolgens zijn er

vier thematische modules: een groepsgerichte module met als onderwerp een groepsinterventie (module 3), een individu-gerichte module met coachen als onderwerp (module 4), een module gericht op mens en maatschappij over een gedragsveranderingscampagne (module 5) en tot slot een module gericht op praktijkgericht onderzoeken en beoordelen van gedrag (module 6). Module 7 is een keuzesemester, in te vullen op basis van een voorstel van de student. De opleiding wordt afgesloten met werkpleklers als toegepast psycholoog (module 8).

In de deeltijdvariant werken studenten in hun eigen werkomgeving aan opdrachten die zijn afgeleid van de leeruitkomsten. Ze verzamelen de beroepsproducten die ze hebben opgeleverd in een portfolio, samen met de feedback die ze erop gekregen hebben, en schrijven aan het eind van een module een verantwoordingsverslag waarin ze onderbouwen dat ze de leeruitkomsten van de module beheersen. Werkgevers en studenten waarderen dat de beroepsopdrachten niet alleen laten zien dat een student de beoogde leerresultaten heeft behaald, maar ook bruikbare producten en diensten oplevert voor de praktijk.

Flexibiliteit in de voltijdvariant zit vooral in de twee keuzesemesters. In de deeltijdvariant ligt de volgorde van de modules niet vast, al zijn er wel instroomvoorwaarden voor een aantal modules. Voor modules op niveau C is immers bepaalde basiskennis nodig. De studiebegeleider helpt studenten bij het kiezen van een passende route door het programma. Studenten kunnen instromen in september of februari. Februari-instromers beginnen dan met module 2 en volgen daarna module 1 in september, samen met de nieuwe instromers. Dit blijkt in de praktijk goed te werken. Ook de volgorde van modules 3 en 4 kan op die manier omgedraaid worden. In het keuzesemester hebben deeltijdstudenten de-

zelfde mogelijkheden als voltijdstudenten: een (buitenlandse) stage, een minor binnen of buiten de Hanze of een vrij pakket met cursussen. Zoals hierboven vermeld zal het keuzeonderwijs van de voltijdopleiding vanaf september 2025 ook voor deeltijdstudenten beschikbaar zijn, wat de flexibiliteit verder vergroot.

Extra onderwijs voor alle studenten is mogelijk in het Honours Talentprogramma (30 EC). Studenten kunnen switchen tussen de voltijd- en deeltijdvariant. Daarvoor stellen ze dan een studieplan op dat door de examencommissie moet worden goedgekeurd.

Deeltijdstudenten kunnen de opleiding versneld doorlopen door op basis van een eerder gevolgde relevante opleiding een vrijstelling te krijgen voor enkele of alle onderdelen van module 7, het keuzesemester. Als ze kunnen aantonen dat ze (een deel van) de leeruitkomsten van module 8 al beheersen, kunnen ze deze module naast de andere modules volgen. Uit de gesprekken op de visitatiedag is gebleken dat per jaar één à drie studenten van de mogelijkheid tot versnelling gebruikmaken. Het panel is het met de opleiding eens dat dit tegemoetkomt aan de behoeften van de studenten en hun werkgevers.

De opleiding beschouwt internationalisering als een onderdeel van diversiteit: het vermogen om te kunnen omgaan en communiceren met een grote diversiteit aan collega's, cliënten, opdrachtgevers, etc. Alle studenten hebben de mogelijkheid om hun stage of minor in het buitenland in te vullen. De opleiding is van plan met de inzet van digitaal onderwijs meer te investeren in 'internationalisation at home'. Daarnaast zijn er vaste curriculumonderdelen waarin studenten internationale en interculturele kennis en vaardigheden verwerven, zoals de maatschappelijke stage, de cursus Wereldburger-

schap of de Week van de diversiteit. In het gesprek met het panel benadrukten de docenten dat culturele sensitiviteit niet per se door internationale uitwisseling tot stand komt, maar ook ontwikkeld kan worden in de regio, aan de hand van thema's als armoede, eerstegeneratiestudenten, vluchtelingen of gehandicapten. Studenten leren zich daardoor als professional te realiseren dat iedereen zijn eigen bubbel heeft. Deze brede aanpak past naar het oordeel van het panel goed bij de doelen van de opleiding en het Groningse profiel van de instelling.

Vormgeving

Bij de vormgeving van het curriculum hanteert de opleiding als onderwijsvisie dat leren diep en duurzaam moet zijn en in een rijke leeromgeving moet plaatsvinden. Om dat te concretiseren in het onderwijs gebruikt de opleiding de bouwstenen die voor dergelijk onderwijs zijn uitgewerkt in *Leren(d) innoveren* door Kaijen (2021). Ook gebruikt de opleiding principes van formatief handelen en progressiegericht werken, waarbij ze rekening houdt met de drie psychologische basisbehoeften autonomie, verbinding en competentie. Deze principes zijn goed herkenbaar als grondslag voor het onderwijs, zoals het is ontwikkeld door de curriculumcommissie, met input van de competentiecoördinatoren en de expertgroepen van docenten. Studenten uitten in het gesprek met het panel hun enthousiasme over de opzet van het onderwijs, vooral over de verwevenheid van theorie en praktijk, maar merkten op dat de spreiding van de studielast niet altijd optimaal is. Vooral in het nieuwe curriculum zitten deadlines soms te dicht op elkaar. In vergelijking met vorig jaar is de situatie verbeterd, maar ook nu signaleren studenten nog piekmomenten. Zij hebben dit aangekaart en vertrouwen erop dat de opleiding met oplossingen komt, omdat het opleidingsmanagement naar hun ervaring openstaat

voor feedback. Dat is ook de ervaring van de opleidingscommissie.

Studenten werken in leergemeenschappen. Niet alleen het werken aan inhoudelijke opdrachten, maar ook het leren samenwerken en feedback geven en ontvangen, onderdeel van de leerlijn Professioneel werken, zijn daarin belangrijke elementen. De opleiding besteedt in het onderwijs expliciet aandacht aan de rol van Artificial Intelligence (AI): hoe de input van AI te gebruiken, maar tegelijk kritisch als bron te beoordelen?

Voltijdstudenten zijn vier à vijf dagdelen aanwezig in begeleide lesvormen (hoorcollege, werkcollege, projectgroep, practicum of individuele begeleiding) en werken daarnaast individueel of in een projectgroep aan verwerkings- en praktijkopdrachten. In de eerste twee studiejaar wordt de leergemeenschap gevormd door medestudenten, docenten en cliënten. In het nieuwe curriculum zal de leergemeenschap ook in de praktijk plaatsvinden en zal worden samengewerkt met een bredere groep, inclusief opdrachtgevers, cliënten en andere stakeholders. Bij het werken in een IWP komt daar de interdisciplinaire samenwerking met studenten van verschillende opleidingen, werkveldpartners en onderzoekers bij.

Deeltijdstudenten werken aan beroepsopdrachten in hun eigen werkomgeving. Die moet daarom aan voorwaarden voldoen, wat door de opleiding wordt getoetst in een werkomgevingscheck. In de helft van de modules (modules 2, 3, 5 en 6) werken de studenten in duo's aan de beroepsopdrachten. Daarnaast werken ze samen in leerteams waarin ze ook peerfeedback krijgen. Uit het gesprek met de studenten bleek dat zij het werken in leerteams waarderen, omdat het hun een bredere blik op het werkveld van TP biedt. Wel zou het voor sommigen beter

zijn als ze individueel aan opdrachten kunnen werken, omdat hun werksituatie het plannen van samenwerkingsafspraken bemoeilijkt. Het samenwerken hebben ze meestal in hun werk al geleerd.

Studenten kunnen alle cursusinformatie vinden in de digitale leeromgeving Blackboard. Deze informatie is compleet, zoals het panel tijdens het bezoek voor een aantal cursussen kon zien, maar studenten vinden het niet altijd overzichtelijk. In een dergelijk geval zijn de lijnen met de docent kort genoeg om alsnog de nodige informatie te krijgen.

Instroom

Studenten kunnen instromen op basis van een mbo-4-, havo- of vwo-diploma of via een 21+-toelatingsassessment. Havo- en vwo-studenten dienen wiskunde in hun examenpakket te hebben, voor mbo-studenten geldt deze eis niet. Desgevraagd lichtten de docenten toe dat de wiskunde-eis feitelijk niet nodig is, omdat de benodigde wiskunde in het onderwijsprogramma wordt aangeboden. De wiskunde-eis is een landelijke afspraak die mogelijk aan herziening toe is.

Voor de voltijdvariant geldt een numerus fixus. Studenten worden geselecteerd op basis van twee hoorcolleges en een werkcollege in twee representatieve TP-cursussen (Persoonlijkheidspsychologie en Onderzoek) en op basis van kennis over de opleiding en het beroepsveld. De resultaten van de toets die ze daarover afleggen bepalen hun rangnummer. De eerste 250 van de lijst worden toegelaten.

Voor deeltijdstudenten is een studiekeuzecheck verplicht, alsmede de bovengenoemde werkomgevingscheck. Deeltijdstudenten kunnen via een valideringstraject voorafgaand aan de opleiding aantonen dat ze de leeruitkomsten van

de eerste twee modules beheersen. Op basis van dit EVC-traject (Erkenning van Verworven Competenties) kan de examencommissie vrijstelling verlenen voor de eerste twee modules. Deze studenten beginnen dan met module 3 of 4, afhankelijk van het instroommoment (september of februari). De opleiding organiseert regelmatig informatieavonden voor potentiële studenten en verschaft dan informatie over wat beide partijen van elkaar mogen verwachten. Een van de onderwerpen is altijd, zo vernam het panel tijdens het bezoek, de haalbaarheid van de opleiding naast werk en privésituatie. Desondanks blijft dit de belangrijkste uitvalsreden. Het panel adviseert in de voorlichting te benadrukken dat de deeltijdstudie in combinatie met een baan van meer dan 32 uur per week zeer moeilijk mogelijk is.

Begeleiding

Alle studenten worden de eerste twee studiejaar intensief begeleid door een studiebegeleider. De opleiding heeft ingezet op een vaste groep studiebegeleiders, zodat kennis en ervaring onderling gemakkelijk gedeeld kunnen worden. Studenten bij wie de studievoortgang hapert, kunnen terecht in een studiemanagementgroep en diverse cursussen en workshops volgen, zoals 'Taalcoaching en schrijfondersteuning', 'Move-Ahead' over plannen en organiseren bij uitstelgedrag en 'Veerkracht en weerbaarheid'. De studenten met wie het panel heeft gesproken, zijn positief over de studiebegeleiding. Ze vinden het prettig dat in SLB-lessen aandacht besteed wordt aan weekplanningen en dat studiebegeleiders goed bereikbaar zijn voor individuele vragen om hulp of ondersteuning, zowel in als buiten de lessen. Studenten zijn op de hoogte van de cursussen in time management en omgaan met stress en merken op dat daar veel belangstelling voor is. Wie in verband met een functiebeperking extra faciliteiten nodig heeft, kan dat aanvragen en extra bege-

leiding krijgen, niet alleen van de studiebegeleider, maar ook van de aandachtsfunctionaris.

De studenten herkennen dat na het eerste semester een groter beroep op hun zelfstandigheid wordt gedaan en vinden dat ze daarop voldoende worden voorbereid. Ze zijn van oordeel dat de opleiding door de intensieve begeleiding goed weet aan te sluiten op de verschillende vooropleidingen en achtergrondkenmerken van de studenten. Na de eerste twee jaren wordt de binding minder, mede doordat studenten aan hun keuzesemesters beginnen en daardoor in andere klassen terechtkomen. Dat is soms even wennen, maar past bij de groei naar zelfstandigheid die de opleiding beoogt.

Docenten

De opleiding beschikt over 67 docenten die didactisch en inhoudelijk goed gekwalificeerd zijn. Uit het ZER blijkt dat alle docenten beschikken over de Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid (BDB) en de Basiskwalificatie Examinering (BKE) of bezig zijn die te behalen. Vier docenten hebben een Seniorkwalificatie Examinering (SKE) en twee zijn bezig die te behalen. Drie docenten zijn getraind in onderwijskundig leiderschap. Docenten in vaste dienst zijn vrijwel allemaal mastergeschoold, acht zijn gepromoveerd en vier zijn bezig met een promotietraject. Docenten hebben ervaring in het werkveld en/of in het doen van onderzoek. Sommigen zijn naast hun werk voor TP actief als trainer, coach, assessor, onderzoeker of docent bij een andere opleiding. Degenen die in het eerste studiejaar werkzaam zijn en het kernteam deeltijd TP krijgen van de Schoolexpert Formatief Handelen training op dat vlak.

Om ervoor te zorgen dat docenten de omslag naar het nieuwe curriculum kunnen maken, heeft de opleiding gezamenlijke momenten georganiseerd over het te realiseren einddoel en

hoe dit een andere manier van werken en benadering van studenten vraagt. Het is een bewuste keuze dat docenten bij projecten in duo's werken, om zo van elkaar te leren en met elkaar af te stemmen. De docenten lieten zich hier positief over uit.

De opleiding streeft ernaar docenten in te zetten op hun eigen vakgebied en expertise. Daardoor kunnen docenten passende praktijkvoorbeelden geven in hun onderwijs en kunnen ze de inhoud gemakkelijker aanpassen aan de studenten. Ook draagt het bij aan een grotere motivatie, waardoor docenten de studenten nog beter kunnen inspireren. De studenten herkennen inderdaad dat docenten 'op de goede plek zitten' in het onderwijs dat ze verzorgen, lieten ze het panel weten. De studenten waarderen de docenten expliciet om hun toegankelijkheid en de snelheid waarmee ze vragen beantwoorden, ook per mail. Alumni prijzen daarnaast de betrokken wijze waarop docenten de studenten stimuleren en motiveren en dat de docenten een sfeer van gelijkwaardigheid creëren.

Uit alles blijkt dat het docententeam enthousiast en bevlogen is. De betrokkenheid bij studenten en hun welzijn is evident. Als deze kenmerken gekoppeld worden aan perfectionisme en een groot onderwijsontwikkelingsproces, ontstaat het risico dat de werkdruk te hoog wordt. Het panel adviseert daarom goed te letten op de onderlinge dynamiek in het docententeam, elkaar tijdig bij te sturen en de werkdruk binnen aanvaardbare grenzen te houden.

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat de vernieuwing van de voltijdvariant van de opleiding een positieve en krachtige ontwikkeling is: de integratie van theorie en praktijk vanaf jaar 1, de beroepsgerichte projecten, de conceptuele leerlijn en de aandacht voor zowel BOK als vaardigheden zijn

herkenbare verbeteringen, waar ook de studenten enthousiast over zijn. De IWP's zijn daarbij een wenkend perspectief, passend bij de wens om TP meer interprofessioneel te laten werken. Het Groningse profiel komt daarbij goed tot zijn recht. Internationalisering krijgt solide aandacht in het bredere kader van interculturele competenties en diversiteit.

Het curriculum heeft een doordachte opbouw, waarin de kerncompetenties, de bouwstenen van de onderwijsvisie en de groei naar meer zelfstandigheid en complexiteit goed tot hun recht komen. Het formatief handelen van docenten wordt in het onderwijsproces van grotere betekenis, evenals de rol van peerfeedback. Er is passende aandacht voor het gegeven dat studenten dat nog moeten leren. Het werken in leergemeenschappen en in duo's of groepjes aan opdrachten is terecht een belangrijk onderdeel van het didactisch concept. Het panel meent wel dat de eis om samen te werken aan opdrachten voor deeltijdstudenten niet altijd strikt gehanteerd zou moeten worden, omdat dat praktisch niet altijd uitvoerbaar blijkt te zijn.

Zowel de selectieprocedure voor voltijdstudenten als de gedegen studievoorziening voor deeltijdstudenten bereidt studenten goed voor

op wat ze kunnen verwachten. Wel is het raadzaam er potentiële deeltijdstudenten nadrukkelijk op te blijven wijzen dat de combinatie van de studie met werk en privé veel vergt. Na toelating is de studiebegeleiding goed georganiseerd en kunnen studenten met vragen en problemen gemakkelijk terecht bij zowel studiebegeleiders als docenten. De spreiding van de studielast is nog niet altijd goed, maar het panel vertrouwt erop dat daar nog aan wordt gewerkt. De informatievoorziening via Blackboard is voor de studenten niet altijd optimaal, maar door de korte lijnen met docenten krijgen studenten in de praktijk toch de informatie die ze nodig hebben.

De opleiding beschikt over een gemotiveerd en sterk geëquipeerd docententeam. Docenten zijn goed opgeleid, met passende certificaten, zoals BDB en BKE. Ze hebben aandacht voor het welzijn en het leerproces van de studenten. In het licht van het enthousiasme en de bevlogenheid is het wel raadzaam de werkdruk in het oog te houden.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard. Dit geldt voor zowel de voltijd- als de deeltijdvariant.

Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

De toetsing in de opleiding TP is gebaseerd op een duidelijke toetsvisie, waarin toetsing beschouwd wordt als onderdeel van het onderwijs. Dat betekent dat het formatief handelen van docenten en regelmatige feedback essentieel zijn, ter voorbereiding op de summatieve toetsing. Voltijdstudenten leggen elk semester een kennistoets af en werken in modules aan beroepsopdrachten. Deeltijdstudenten verzamelen bewijsstukken van behaalde leeruitkomsten in een portfolio, dat in een assessmentgesprek aan het eind van een module wordt beoordeeld. Het panel stelt vast dat zowel kennis als vaardigheden met passende toetsen op het juiste niveau worden beoordeeld. Studenten zijn vooraf goed geïnformeerd over wat van hen verwacht wordt. In beide varianten besteden de docenten systematisch aandacht aan eenduidigheid van beoordelingen, door vooraf en achteraf kalibratiesessies te organiseren. Bij veel opdrachten werken studenten in duo's of in groepjes. Het panel heeft kunnen vaststellen dat docenten die bij het leerproces betrokken zijn, in die gevallen voldoende zicht hebben op de individuele component, en adviseert dat sterker tot uitdrukking te laten komen op het beoordelingsformulier en in het cijfer. De academiebrede examencommissie en toetscommissie borgen gezamenlijk de kwaliteit van toetsing door de aanwijzing van gekwalificeerde examinatoren, de steekproefsgewijze controle van toetsen en het adviseren van docenten en management naar aanleiding van de steekproeven. Het panel adviseert dat de examencommissie ook jaarlijks een steekproef controleert van eindwerken, om zo nog beter het eindniveau van de opleiding te borgen. Het panel stelt vast dat zowel de voltijd- als de deeltijdvariant van de opleiding voldoet aan deze standaard.

Bevindingen

Systeem van toetsing

Toetsing bij de opleiding TP is gebaseerd op het toetsbeleid van de Academie voor Sociale Studies en is onderdeel van het gehele onderwijsconcept. Bij toetsing streeft de opleiding naar een goed evenwicht tussen formatief handelen en summatief toetsen, een opbouw in zelfstandigheid en complexiteit en een sterke verbinding met de beroepscontext. Toetsing staat niet op zichzelf, maar is onderdeel van het leerproces. Zoals vermeld bij standaard 2 beoogt de opleiding met het formatief handelen van docenten, aangevuld met peerfeedback en self-assessment, dat studenten zicht krijgen op waar ze staan in het leerproces.

De opleiding heeft voor de eerste twee jaren van het nieuwe voltijdcurriculum en voor de hele deeltijdopleiding de toetsen opnieuw ontworpen, met meerdere ontwikkelaars per toets. Er zijn uniforme formats ontwikkeld voor de feedback- en beoordelingsformulieren, waarin de samenhang met de leerresultaten zichtbaar gemaakt is. Zo weten studenten beter wat er van hen gevraagd wordt en kunnen docenten de formulieren efficiënter verwerken.

Toetsinstrumenten

In de voltijdvariant wordt de kennisbasis in de cursus Basiskennis Psychologie per semester getoetst aan de hand van een meerkeuzetoets. In volgende toetsen wordt ook de stof van de voorgaande toetsen herhaald, zodat de stof beter beklijft. In de andere cursussen per semester

bestaan de toetsen uit presentaties, vaardigheidstoetsen, verslagen of opdrachten. Bij de kritische beroepssituaties van Psychologie in Praktijk worden meerdere competenties gecombineerd getoetst. Als er sprake is van meerdere opdrachten worden deze gebundeld in een portfolio. De niveauopbouw in het curriculum komt duidelijk tot uiting in de toetsing: het inleidende niveau (A) wordt getoetst in de eerste drie semesters, het verdiepende niveau (B) in de daaropvolgende drie semesters en het eindniveau (C) in het praktijkjaar 4, zoals dat in het nieuwe curriculum wordt ontwikkeld. Op basis van de beoordeling van een aantal toetsen, waaronder de kennistoets, stelt het panel vast dat inhoud en niveau van de toetsen passend zijn.

In elke cursus geven docenten inhoud aan het formatief handelen door de voorkennis van studenten te activeren, bij Psychologie in Praktijk feedback op tussenproducten te geven en bij Basiskennis Psychologie oefentoetsen aan te bieden. Bij tegenvallende resultaten worden studenten via de studiebegeleider verwezen naar extra ondersteuning bij het leren.

De opleiding hecht terecht veel waarde aan een goede en rechtvaardige beoordeling van studentenwerk. Daartoe komen de docententeams per module en per cursus vooraf bij elkaar om te bespreken wat ze concreet van studenten verwachten, ook als een cursus al langer door dezelfde docenten wordt verzorgd. Achteraf worden toetsen geëvalueerd door docenten en studenten en vindt kalibratie in het betreffende docententeam plaats. Studenten vinden desondanks dat niet alle docenten op dezelfde manier beoordelen. Het zou kunnen helpen als studenten weten dat dit hoog op de agenda staat bij de docenten en als zij op de hoogte worden gebracht van de bovengenoemde overleg- en kalibratiesessies.

In de deeltijdvariant gaat het in modules 1 en 2 om opdrachten om kennis aan te tonen, een ontwikkelportfolio over professionele vaardigheden en een beroepsproduct waarin kennis, vaardigheden en houding worden aangetoond. In de daaropvolgende modules verzamelen de studenten beroepsproducten in een portfolio om aan te tonen dat ze de benodigde kennis, vaardigheden en competenties beheersen. Sommige beroepsproducten zijn voorgeschreven, maar daarnaast hebben studenten vrijheid om eigen bewijsstukken in te dienen. Van deze vrijheid blijken de studenten nog niet veel gebruik te maken. Bij de verplichte onderdelen gaat het om een verslag, poster, beeldmateriaal, podcast of PowerPoint, die zoveel mogelijk ontleend zijn aan de beroepssituatie van de student. De summatieve toetsing bestaat uit een portfolio-assessment, bestaande uit een portfolio en een portfolio-assessmentgesprek. Als de basiskennis psychologie in een bewijsstuk niet goed uit de verf komt, kan de docent in het beoordelingsgesprek nader toetsen of de student het vereiste inzicht heeft. Evenals in de voltijdvariant maken de docenten in kalibratiesessies afspraken over de invulling van leeruitkomsten per competentie. Deze afspraken leggen ze vast in een onderlegger die bij het beoordelingsformulier wordt gevoegd en met studenten tegelijk met het beoordelingsformulier vooraf wordt besproken. De docenten vinden de werkdruk van de portfoliobeoordelingen hanteerbaar, lieten ze het panel weten.

Evaluatie van toetsing is onderdeel van de algemene onderwijsevaluatie met studenten. Volgens het ZER hebben de aangedragen knelpunten meestal te maken met de spreiding van toetsmomenten, zowel bij voltijd- als bij deeltijdstudenten en is daarin verbetering aangebracht. Zoals vermeld bij standaard 2 bevestigen de studenten dat de opleiding adequaat actie onderneemt als studenten problemen

signaleren. Daarnaast investeren de docenten in kalibratiesessies om de eenduidigheid van beoordelingen te optimaliseren.

In beide varianten werken studenten als duo of in een groepje samen aan beroepsopdrachten. De vraag die het panel naar aanleiding hiervan met de opleiding heeft besproken is in hoeverre in dergelijke situaties de individuele component in de toetsing tot uiting komt. Uit de gesprekken met studenten en docenten blijkt dat daarvoor diverse instrumenten beschikbaar zijn. Studenten uit de voltijdvariant wijzen erop dat ze bij groepswork aan het begin een samenwerkingscontract opstellen, waarin overlegmomenten, bereikbaarheid, aanwezige basiskennis en deadlines worden vastgelegd. Ook worden afspraken gemaakt over de consequenties als iemand zich er niet aan houdt, zoals gele- en rode kaartgesprekken. Daarnaast geven studenten elkaar peerfeedback, waarin ook een eventueel verschil in inzet wordt meegewogen. In de praktijk vinden ze het overigens niet altijd gemakkelijk elkaar aan het contract te houden en eerlijke feedback te geven, door conflictvermijdend gedrag en sociaal-wenselijke antwoorden. Docenten van beide varianten wijzen vooral op het proces waarin een product tot stand komt en menen dat zij daar goed zicht op hebben door tussenproducten en voortgangsbesprekingen. Docenten accepteren een zekere mate van variatie in de groep, maar bewaken daarbij wel een ondergrens en kaarten het zo nodig aan. Zij zeggen het eventuele verschil aan inzet of kwaliteit aan de orde te stellen in het beoordelingsgesprek, maar ze maken het niet zichtbaar op het beoordelingsformulier of in het cijfer.

De opleiding vindt het gezamenlijk werken aan opdrachten van grote didactische waarde, passend bij de beroepspraktijk van TP. Bovendien leert de ervaring dat studenten veel van elkaar leren en elkaar 'meetrekken'. Daarom wil ze daar

niet aan tornen. Wel zoekt ze naar manieren om het individuele aspect beter zichtbaar te maken. In de deeltijdvariant leveren studenten altijd een individueel portfolio in, waarin soms duo-opdrachten zijn opgenomen. Docenten hebben bij de duo-opdrachten geëxperimenteerd met een individueel eindgesprek. Omdat het niet betaalbaar is dat met twee beoordelaars te voeren, is ervoor gekozen dat elke student een half gesprek met elke beoordelaar voert. Die opzet beviel goed en gaf een beeld van wat elke student had gedaan. Beide studenten kregen hetzelfde cijfer, maar verschillende feedback op het beoordelingsformulier. In de voltijdvariant werken groepjes studenten weliswaar gezamenlijk aan een project, afgesloten met een presentatie, maar de studenten moeten nu individueel hun bronnenonderzoek verantwoorden. Ook kan een student een bonuspunt krijgen voor zelfstandigheid. Het panel erkent de didactische meerwaarde van het werken in duo's en stelt vast dat docenten voldoende zicht hebben op de prestaties van individuele studenten. Ze adviseert wel bij duo- en groepsbeoordelingen de verschillen in inzet en niveau tussen studenten zichtbaar te maken in de beoordeling.

Examencommissie en toetscommissie

De examencommissie is werkzaam voor alle opleidingen in de Academie voor Sociale Studies en voert haar wettelijke taken uit: ze stelt vast of studenten bij hun afstuderen de leeruitkomsten hebben gerealiseerd, borgt de kwaliteit van de afgegeven diploma's en benoemt docenten tot examinator. Een examinator moet in het bezit zijn van een BKE.

De examencommissie heeft de borging van de kwaliteit van examens en tentamens gemandateerd aan de toetscommissie. Ook deze bestaat uit leden van de verschillende opleidingen van de Academie. Hiermee verzekert de commissie zich van een goede balans tussen inhoudelijke

deskundigheid en een 'frisse blik'. Om die frisse blik te behouden controleren en adviseren commissieleden geen toetsen van hun eigen opleiding.

Leden van de examen- en de toetscommissie voeren gezamenlijk toetschecks uit en beoordelen de toetsen op betrouwbaarheid, validiteit, transparantie en congruentie met het onderwijs. Dat doen ze vooraf en achteraf bij nieuwe cursussen en daarnaast steekproefsgewijs achteraf. Docenten krijgen feedback op de toetsen die gecheckt zijn, evenals adviezen naar aanleiding daarvan. De toetscommissie werkt laagdrempelig en geeft ook advies op verzoek van docenten, bijvoorbeeld over de cesuurbepaling of bij afwijkende slaagpercentages. Adviezen kunnen ook gericht zijn aan de opleiding en betrekking hebben op noodzakelijke deskundigheidsbevordering of het formuleren van richtlijnen. Overigens merkte de toetscommissie in het gesprek met het panel op dat het basiskennisniveau BKE de laatste jaren verbeterd is. Uit de verslagen van de examen- en toetscommissie blijkt dat het niveau en de kwaliteit van toetsen bij TP relatief hoog is. Bij navraag vernam het panel dat de examencommissie geen steekproeven beoordeelt van eindwerken, zoals elders wel gebruikelijk is. De examencommissie is van mening dat de opleiding zelf de kwaliteit van het eindwerk voldoende bewaakt, waardoor een extra controle niet nodig is. Het panel adviseert ook als examencommissie deze controle uit te voeren, als uitdrukking van haar verantwoordelijkheid om de kwaliteit van de afgegeven diploma's te borgen.

Als academiebrede ontwikkelpunten noemen de commissies dat aandacht nodig blijft voor constructieve alignment en de vertaling van leeruitkomsten in beoordelingscriteria. Voor komend jaar staat de ontwikkeling van richtlijnen over AI bij toetsing op de agenda.

Overwegingen

Het panel beoordeelt de omslag naar meer geïntegreerd toetsen en beoordelen als positief. Het proces van vernieuwing wordt goed gemonitord, zodat tijdig zichtbaar wordt als aanpassing of verbetering nodig is. De opleiding heeft bijvoorbeeld opgemerkt dat deeltijdstudenten de vrijheid bij het vullen van hun portfolio's nog niet voluit benutten. Dit kan nog meer gestimuleerd worden. Het is bemoedigend dat de werkdruk bij portfoliobeoordelingen in de praktijk meevalt.

Het panel heeft gezien dat de opleiding studenten veel goede ondersteunende feedback en feedforward geeft, als onderdeel van de toetspraktijk. Toetsen zijn van goed niveau, betrouwbaar, valide en transparant en de constructieve alignment is geslaagd. De frequente kalibreersessies (vooraf, achteraf en bij twijfel) zijn positief. Het panel vindt het ook een sterk punt dat studenten goed op de hoogte zijn van wat getoetst wordt doordat de beoordelingsformulieren en bijbehorende onderleggers in de klas besproken worden. Het zou goed zijn studenten daarnaast te informeren over de kalibreerprocessen waar docenten aan deelnemen, om het vertrouwen in eenduidige beoordeling te bevorderen.

Voor de beoordeling van individuele prestaties bij het werken in duo's of groepen beschikt de opleiding over voldoende instrumenten, zoals het samenwerkingscontract, het meewegen van het proces van samenwerking bij de beoordeling en het mondelinge (deels individuele) eindgesprek. Het panel adviseert het inzicht in de individuele performance sterker tot uitdrukking te laten komen op de beoordelingsformulieren en in het cijfer, bijvoorbeeld door gebruik te maken van meerdere datapunten.

Het panel is positief over het werk van de examen- en de toetscommissie. De toetscommissie geeft systematisch feedback op toetsen en advies over vervolgstappen. De examencommissie zou meer aandacht moeten besteden aan de borging van het eindniveau van de opleiding door zelf een steekproef van eindwerken te beoordelen. Het is positief dat de examen- en

toetscommissie expliciet aandacht hebben voor het gebruik van AI in toetsing.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard. Dit geldt voor zowel de voltijd- als de deeltijdvariant.

Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Het panel is van oordeel dat in het afstudeerprogramma van zowel de voltijd- als de deeltijdvariant de vier kerncompetenties goed tot hun recht komen. Studenten werken aan een combinatie van opdrachten waarin ze laten zien de beoogde leerresultaten te beheersen. Voor zover ze dat in duo's doen, herhaalt het panel het advies uit het vorige hoofdstuk om de individuele prestatie sterker in het oordeel tot uitdrukking te brengen. Uit de selectie van afstudeerwerken die het panel heeft bestudeerd, blijkt dat de afgestudeerden aan het hbo-bachelorniveau voldoen en startbekwame TP'ers zijn. De beoordelingen zijn correct uitgevoerd en de cijfers zijn navolgbaar. De mate van feedback loopt nogal uiteen. Het panel adviseert hierover nadere afspraken te maken in kalibratiesessies om tot een meer eenduidige aanpak te komen. Zowel het werkveld als de alumni zijn tevreden over de opleiding en over de wijze waarop studenten zijn voorbereid op de beroepspraktijk. Alumni blijven graag betrokken bij de opleiding. Het panel stelt vast dat zowel de voltijd- als de deeltijdvariant van de opleiding voldoet aan deze standaard.

Bevindingen

Afstudeerprogramma

Om te kunnen beoordelen of afgestudeerden startbekwame professionals zijn die gedrag kunnen onderzoeken, beoordelen en beïnvloeden, heeft de opleiding voor beide varianten een breed afstudeerprogramma. In de voltijdvariant tonen studenten de competentie 'beoordelen van gedrag' aan in keuzesemester 1 in een opdracht en toets over een assessment of een intelligentieonderzoek. De competentie 'beïnvloeden van gedrag' wordt eveneens in keuzesemester 1 getoetst aan de hand van een portfolio over een uitgevoerde gedragsinterventie (trainen en voorlichten of coachen en begeleiden). Professioneel werken wordt getoetst in de stage aan de hand van een criteriumgericht interview en in de eindopdracht praktijkgericht onderzoek aan de hand van het product en een criteriumgericht interview. Bij de beoordeling van de stage gaat het om een ondernemende houding, samenwerking, reflectief vermogen en ethiek. De werkbegeleider geeft een adviescijfer, de docentbegeleider betreft dit in de eindbeoordeling en onderbouwt zorgvuldig wanneer ervan wordt afgeweken. Bij de beoordeling van de eindopdracht 'praktijkgericht onderzoek'

gaat het om helder denken, kritisch brongebruik en het praktijkgericht onderzoeken van gedrag. Dit onderdeel wordt beschouwd als het sluitstuk van de opleiding. Studenten voeren bij een opdrachtgever een onderzoek uit en leggen hun werk en de resultaten vast in een scriptie. In de meeste gevallen gaat het om een individuele rapportage, maar studenten kunnen hun onderzoek ook als duo uitvoeren en een gezamenlijke scriptie inleveren.

Het panel constateert dat in de gekozen opzet twee competenties al in het eerste semester van het derde studiejaar op eindniveau worden getoetst. De opleiding heeft daar bewust voor gekozen, liet ze het panel desgevraagd weten, om ervoor te zorgen dat studenten in hun stage direct van meerwaarde kunnen zijn. In het nieuwe curriculum zullen alle competenties op eindniveau in het vierde studiejaar worden getoetst. Het panel vindt dat een verbetering, passend bij de verschuiving van de stage naar het vierde studiejaar in het nieuwe curriculum.

In de deeltijdvariant tonen studenten in module 5 (zie standaard 2 voor uitleg over de modules) in een portfolio-assessmentgesprek aan dat ze 'beïnvloeden van gedrag' op eindniveau be--

heersen. Op dezelfde manier laten ze in module 6 zien dat ze de leeruitkomsten van 'beoordelen van gedrag' en 'praktijkgericht onderzoeken van gedrag' hebben behaald. In module 8 worden alle onderdelen van 'professioneel werken' getoetst aan de hand van een portfolio. Zowel docenten, studenten als werkgevers waarderen dat de verschillende beroepsproducten die in het portfolio verzameld worden, van meerwaarde zijn in de werkpraktijk van de student. Zo laten de studenten hun onderzoeksvaardigheden niet noodzakelijkerwijs zien in een scriptie, maar eerder in een adviesrapport. In de modules 5 en 6 gaat het bij deeltijdstudenten om producten die ze als duo opleveren. Module 8 is altijd individueel.

Het panel is van oordeel dat het afstudeerprogramma voor beide varianten als geheel een afgewogen mix is, verdeeld over de competenties en over individueel en gezamenlijk werk. Zoals besproken bij standaard 3, is het panel van oordeel dat het werken in duo's didactisch gezien een goede aanpak is, maar dat het toetstechnisch extra aandacht vraagt. Het is raadzaam de beoordelingsgesprekken individueel te voeren en de variatie in kwaliteit van het werk per student tot uiting te laten komen in het beoordelingsformulier.

Producten van afgestudeerden

Ter voorbereiding op de visitatie heeft het panel vijftien afstudeerdossiers bekeken, twaalf van voltijd- en drie van deeltijdstudenten. Het panel heeft de verschillende eindwerken met plezier gelezen en stelt vast dat ze relevant zijn voor de beroepspraktijk. De bestudeerde afstudeerwerken laten zien dat afgestudeerden startbekwaam zijn en aan het hbo-bachelorniveau voldoen. Eén scriptie vormt daarop een uitzondering. De betreffende student weet in de verzamelde theorieën en methoden geen focus of ordening aan te brengen. De andere eindwerken

van deze student zijn volgens het panel wel voldoende.

Los van de positieve beoordeling vindt het panel dat de scripties in het algemeen aan de lange kant zijn en dat de methodologische verantwoording niet altijd even sterk is. Vaak gebruiken studenten sterk vergelijkbare formuleringen. Desgevraagd licht de opleiding toe dat ze dit punt herkennen en dat het mede veroorzaakt wordt door het gebruikte leerboek, met vooral veel aandacht voor kwantitatief onderzoek. Zoals vermeld bij standaard 2 wordt dit in het nieuwe curriculum aangepast en worden studenten breder voorbereid op het doen van onderzoek. Niet alleen in scripties, maar ook in andere werkstukken valt verder op dat veel studenten moeite hebben om helder en to the point hun gedachten in correct Nederlands op papier te zetten. De opleiding biedt hier ondersteunende cursussen voor aan. Het panel adviseert studenten te blijven stimuleren van dit aanbod gebruik te maken.

Het panel kan zich vinden in de gegeven beoordelingen. De oordelen zijn navolgbaar en de feedback in het beoordelingsformulier past bij het toegekende cijfer. Wel valt op dat er onderling grote verschillen tussen beoordelaars zijn, zowel in de mate van uitgebreidheid als in de onderdelen waarop ze ingaan. Het panel adviseert hierover in kalibratiesessies tot nadere afspraken te komen.

Functioneren van de afgestudeerden

Zowel de alumni als de werkveldvertegenwoordigers zijn tevreden over de opleiding en over de wijze waarop studenten zijn voorbereid op de beroepspraktijk. Alumni waarderen expliciet dat ze hebben geleerd kritisch met bronnen om te gaan en professioneel te schrijven. Werkgevers zijn met name blij met TP'ers omdat ze goed kunnen communiceren en reflecteren. Ze

zijn in staat in een gesprek analytisch te werk te gaan, kritisch te kijken en moeilijke onderwerpen aan te snijden. Ook zijn ze er goed in feedback te vragen en te geven.

Alumni voelen zich nog steeds betrokken en stellen het op prijs met de opleiding in contact te blijven. Dat gebeurt vooral via LinkedIn en alumnidagen. Studenten die in de studievereniging actief zijn geweest, worden soms uitgenodigd om informatie te geven op ouderavonden of over studieroutes. De werkveldcoördinator heeft een overzicht van alle alumni.

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat de opleiding een passende mix van werkstukken hanteert waarin studenten de beoogde leerresultaten op eindniveau aantonen. Alle vier competenties komen daarin goed tot hun recht. Dat het afstudeerprogramma in het vernieuwde voltijdcurriculum niet meer deels in het derde, maar helemaal in het vierde studiejaar plaatsvindt, is een verbetering. Het is een sterk punt dat de beroepsproducten van deeltijdstudenten vaak een nuttige bijdrage leveren in de werkomgeving van de studenten.

De eindwerken laten zien dat de afgestudeerden startbekwaam zijn en goed voorbereid in het werkveld komen. De producten zijn van voldoende hbo-bachelorniveau. De uitzondering van één scriptie die naar het oordeel van het panel niet voldoende is, doet aan die positieve conclusie geen afbreuk. De opleiding is zich ervan bewust dat het taalgebruik en de methodologische onderbouwing in scripties niet altijd even sterk zijn en besteedt daar in het (nieuwe) onderwijs extra aandacht aan.

Het panel vindt de gegeven beoordelingen navolgbaar en correct. De mate van feedback loopt nogal uiteen. Het is daarom raadzaam in kalibratiesessies tot meer eenduidigheid te komen.

Alumni en werkveld zijn tevreden over de opleiding. Alumni kunnen goed verwoorden wat ze aan de opleiding hebben gehad. Het werkveld herkent vooral de houdingsaspecten van alumni als gemeenschappelijk kenmerk van de heterogene opleiding TP.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard. Dit geldt voor zowel de voltijd- als de deeltijdvariant.

Bijlage 1: visitatiepanel

Dylan Vianen MA, Voorzitter

Panelvoorzitter AeQui, getraind conform NVAO-eisen. Hoofd onderwijs, Bildung Academie

drs. Klaas Visser, Lid

Voormalig onderwijsdirecteur Psychologie UvA; nu zelfstandig adviseur hoger onderwijs

dr. Raymond Kloppenburg, Lid

Onderzoeker aan Hogeschool Utrecht

Nina Stornebrink, Student-lid

Student B Toegepaste Psychologie, Saxion

Het panel werd ondersteund door dr. Marianne van der Weiden, gecertificeerd secretaris

Alle panelleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld en ondertekend en deze zijn ingeleverd bij NVAO.

Bijlage 2: bezoekprogramma

Dag 1: verkenning (woensdag 6 november 2024)

Tijd	Onderwerp	Gesprekspartners panel
12.00 – 12.30 uur	Ontvangst panel	Directeur Academie voor Sociale Studies Opleidingsmanager Opleidingsteam
12.30 – 14.00 uur	Werklunch en interne vergadering	<i>Werken aan studiesucces en studentenwelzijn:</i> - Drie studie(loopbaan)begeleiders <i>Samenspel onderwijs en werkveld:</i> - Vijf vertegenwoordigers van twee lectoraten - Vertegenwoordiger e-health platform - Twee vertegenwoordigers werkveld - Coördinator werkplekleren
14.00 – 15.00 uur	TP in de vitrine <i>Samenspel onderwijs, onderzoek en werkveld</i>	
15.00 – 15.30 uur	Pauze	Drie leden Werkveldadviescommissie Drie alumni
15.30 – 16.30 uur	WAC en alumni <i>Aansluiting van opleiding op werkveld</i>	
16.30 – 16.45 uur	Overleg panelleden	Directeur Academie voor Sociale Studies Opleidingsmanager Kwaliteitsadviseur Dienst Onderwijs & Onderzoek Drie leden projectgroep
16.45 – 17.00 uur	Evaluatie en bepalen aandachtspunten voor dag 2	

Dag 2: verdieping (donderdag 7 november 2024)

Tijd	Onderwerp	Gesprekspartners panel
8.45 – 9.15 uur	Aankomst panel	
9.15 – 10.00 uur	Gesprek met CvB en management	Lid College van Bestuur Hanze Directeur Academie voor Sociale Studies Opleidingsmanager Hogeschoolhoofddocent (deeltijd) Hogeschoolhoofddocent (voltijd) Docent-onderzoeker (voltijd), tevens voorzitter opleidingscommissie Docent-onderzoeker (voltijd en deeltijd), tevens coördinator Internationalisering Docent-onderzoeker (voltijd), tevens coördinator Werkveld Docent-onderzoeker (voltijd en deeltijd), tevens werkveldambassadeur Jeugd Docent-onderzoeker (voltijd), aandachtsgebied AI Docent-onderzoeker (voltijd), tevens semestercoördinator 1.1 en 2.2
10.00 – 11.00 uur	Gesprek met afvaardiging docententeam <i>Doelen van de opleiding, programma, toetsing en kwaliteit docenten</i>	
11.00 – 11.15 uur	Pauze	
11.15 – 12.00 uur	Gesprek met examen- en toetscommissie <i>Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties</i>	Binnenkring: Voorzitter examencommissie Voorzitter toetscommissie Docent-onderzoekers: - coördinator professioneel werken - coördinator praktijkgericht onderzoek - coördinator beïnvloeden van gedrag - coördinator beoordelen van gedrag - coördinator BoK Buitenkring: - coördinator praktijkgericht onderzoek deeltijd - coördinator professioneel werken deeltijd - coördinator beïnvloeden van gedrag deeltijd - coördinator beoordelen van gedrag deeltijd
12.00 – 13.00 uur	Lunchpauze	

13.00 – 14.00 uur	Gesprek met studenten (incl. studentlid OC <i>Programma, toetsing en kwaliteit docenten</i>	Voltijd: - drie studenten jaar 2 (inclusief studentlid OC) - student jaar 3 - student jaar 4 Deeltijd: - student cohort 2023 - twee studenten cohort 2021
14.00 - 15.30	Documenten-beoordeling Aanvullend onderzoek Formuleren conclusie	
15.30 - 16.00	Terugkoppeling resultaten en afronding visitatie	Opleidingsteam TP

Bijlage 3: aanbevelingen vorige visitatie

In 2019 heeft het panel in het Beoordelingsrapport beperkte opleidingsbeoordeling hbo-bacheloropleiding Toegepaste Psychologie voltijd, Hanzehogeschool Groningen (2019) aanbevelingen gedaan op twee thema's, namelijk toekomstbestendigheid en beoordeling en kwaliteit van de afstudeeropdracht. Hieronder blikt de opleiding terug op de aanbevelingen.

Thema: Toekomstbestendigheid

Aanbevelingen:

"Het auditpanel geeft de opleiding in overweging met een aangepaste samenstelling van de werkveldadviescommissie eventueel aangevuld met lectoren een strategische discussie te voeren om beter zicht te krijgen op het toekomstige werkveld van de toegepaste psycholoog, de toegevoegde waarde van de TP'er in de verschillende werkvelden en de wijze waarop de opleiding duurzame relaties met het werkveld kan opbouwen. Onderdeel hiervan kan zijn: een prospectieve risicoanalyse maken: Naar de toekomst kijken en kansen en bedreigingen daaruit signaleren in plaats van terugkijkend analyseren."

In dit kader zou de opleiding docenten ook actief kunnen laten participeren in het werkveld (bijvoorbeeld door docentstages). Op deze wijze krijgen zij ook zelf een beeld hoe het er in de praktijk aan toe gaat.

Het auditpanel geeft in overweging om bijvoorbeeld in samenspraak met het werkveld nog eens na te gaan of de studenten in jaar 1 en 2 systematisch in aanraking worden gebracht bij alle werkvelden die de opleiding aan gaan."

Terugblik:

De afgelopen periode hebben we in lijn met deze aanbevelingen geïnvesteerd in het verder ontwikkelen en verduurzamen van de relatie met het regionale werkveld. We hebben na Corona de samenstelling van de Werkveldadviescommissie (WAC) verrijkt met nieuwe praktijkpartners, zodat het brede werkveld nu goed vertegenwoordigd is. Ook de deeltijd is nu met de Politie en het COA vertegenwoordigd in de WAC. Verder hebben we sinds twee jaar een hogeschooldocent die structureel ingezet wordt als werkveldcoördinator. Omdat we met deze functie op een succesvolle manier de relaties met het regionale werkveld (naast de praktijkorganisaties ook lectoraten en Innovatiewerkplaatsen (IWP)¹ versterken, gaan we die met een op te richten Werkveldbureau structureel inbedden in de organisatie (zie het kader bij §3.2.3 voor een beschrijving van de activiteiten van het Werkveldbureau). Daarnaast hebben we met de deeltijdopleiding nu ook een directe samenwerking met het werkveld door enkele docenten die ook zelf als TP'er in de praktijk werken en door de deeltijdstudenten, die als professionals in verschillende contexten werkzaam zijn. Tot slot interacteren we met het werkveld via docentstages en de warme banden met onze alumni. Door dit brede scala aan activiteiten houden we een goed zicht op het regionale werkveld en de eisen die aan de TP'ers gesteld (gaan) worden. Zo werken we samen met het werkveld structureel aan de toekomstbestendigheid van onze Ba TP.

Thema: Beoordeling en Kwaliteit van de afstudeeropdracht

Aanbevelingen:

"De diepgang van het psychologische gehalte in het theoretisch kader in de afstudeeropdracht is voor verbetering vatbaar.

¹ Een innovatiewerkplaats (IWP) is een vorm van een leergemeenschap van de Hanze, waarin studenten, docent-onderzoekers en professionals uit de praktijk samen leren en werken aan innovaties op het gebied van maatschappelijke vraagstukken

De opleiding TP kan in de onderzoekslijn meer structureel aandacht hebben voor het individueel vinden en duiden van actuele, (inter)nationale literatuur door de studenten (bijvoorbeeld journal clubs).

Verplichte deelname aan de workshops ofwel flitscolleges die de opleiding TP organiseert ter voorbereiding op de afstudeeropdracht, is tot slot wellicht het overwegen waard, ook om nogmaals aandacht te vragen voor onder meer het niveau van reflectie op het uitgevoerde onderzoek en de schrijfvaardigheid van de studenten.”

Terugblik:

In vergelijking met zes jaar geleden is de diepgang van het psychologisch gehalte van de eindopdrachten beter geborgd. We zijn kritischer in het accepteren van de eindopdrachten, die ofwel door de praktijk worden aangereikt of waar studenten zelf mee komen. Binnen een vast team docenten, die de studenten begeleiden en beoordelen in de eindopdracht, worden de opdrachten besproken en getoetst op geschiktheid. Overigens hebben de opdrachtgevers uit het werkveld nu een beter beeld van wat TP inhoudt en komen ze derhalve vaker met opdrachten met een voldoende psychologische component. In het nieuwe curriculum wordt vanaf jaar 1 ingezet op het vinden, duiden en toepassen van literatuur (inclusief APA) binnen een praktijkopdracht. We verwachten dat het door de integrale toepassing beter blijft hangen dan in het vorige curriculum, waar ze in losse opdrachten werkten aan informatievaardigheden. Voor huidige studenten hebben we een onderlegger gemaakt bij het beoordelingsformulier waarin het juiste gebruik van literatuurreferenties met voorbeelden is toegelicht. Studenten, die in het oude curriculum informatievaardigheden hebben gevolgd en het nog eens willen opfrissen, kunnen uiteraard terecht bij hun docenten en/of deelnemen aan de ‘Workshop Informatievaardigheden’ die door de Hanze Mediatheek gehouden wordt.

Aanbevelingen:

“De beoordelingscriteria en bijbehorende normering uit het beoordelingsformulier en van de afstudeeropdracht kan de opleiding TP transparanter maken en dusdanig inrichten dat de ‘afrekening’ van de student - ook voor externe partijen - duidelijk zichtbaar wordt.

Het hanteren van Rubrics zou de opleiding TP mogelijk kunnen ondersteunen, zonder daarbij de keuze voor een holistische benadering los te laten. Bovendien kan de opleiding het hanteren van de schaal ‘twijfel’ in het beoordelingsformulier van de eindopdracht heroverwegen.”

Terugblik:

In de voltijdopleiding Ba TP werken we nu met onderleggers bij de beoordelingsformulieren waarin gekoppeld aan de leeruitkomsten de beoordelingscriteria en de vereisten voor verslaglegging van (kwalitatief, kwantitatief en ontwerpgericht) onderzoek zijn uitgewerkt. Vanwege de breedte van de eindopdrachten hebben we niet gekozen voor Rubrics, omdat deze daarvoor te gedetailleerd zijn. Voor zowel studenten als docenten is met de onderleggers duidelijk wat de beoordelingscriteria zijn en wanneer het onvoldoende/matig/voldoende/goed/uitstekend is (in plaats van de schaal ‘twijfel’ gebruiken we nu ‘matig’). Het docententeam voor de eindopdracht kalibreert veel en stelt de onderleggers zo nodig bij.

Aanbevelingen:

“Het auditpanel geeft de opleiding in overweging nog eens te bezien of de vrijheid van studenten om van een breed scala (nieuwe) onderzoeksmethodieken te kiezen bij de eindopdracht, in verhouding staat tot de begeleidings- en beoordelingscapaciteit van het docententeam.

Het is in het kader van het vierogenbeleid raadzaam dat, waar mogelijk, meer dan één docent is getraind in het hanteren van een betreffende onderzoeksmethodiek. Herziening van de onderzoekslijn en de vernieuwing van de gedoceerde onderzoeksmethoden, zoals de opleiding ook beoogt, vindt het auditpanel raadzaam.”

Terugblik:

We hebben bewust gekozen om de vrijheid van studenten voor het kiezen van onderzoeksmethodieken bij de eindopdracht te behouden. We hebben de afgelopen periode ingezet op professionalisering van begeleiders in (kwalitatief, kwantitatief en ontwerpgericht) onderzoek en op begeleiding van studenten in het verrichten van onderzoek. Inmiddels is het merendeel van de begeleiders getraind in het begeleiden van verschillende soorten trajecten, en worden docenten ingezet op hun expertise. We zorgen dat er meerdere docenten zijn die studenten kunnen begeleiden bij de door hen gekozen onderzoeksmethoden. De studenten begeleiden we in groepen, waarbij ze ondersteund worden in de gekozen onderzoeksmethoden. In het nieuwe curriculum is 'praktijkgericht onderzoeken van gedrag' conform het landelijk opleidingsprofiel een generieke competentie in plaats van een kerncompetentie en krijgt het ontwerpgericht onderzoeken meer ruimte in het curriculum.

Bijlage 4: bestudeerde documenten

Zelfevaluatie rapport

Achtergrond documenten bij het zelfevaluatie rapport:

Algemeen

- Hanze Strategisch beleidsplan 2021-2026 'Betrokken en wendbaar'.

Standaard 1

- Visie en missie van de opleiding Toegepaste Psychologie
- Landelijk Opleidingsprofiel Toegepaste Psychologie
- Groninger competentieprofiel april 2020
- Groninger competentieprofiel mei 2023
- Sectorplan Hogere Sociale Studies *De sociaal professional als sociaal veranderaar* (2023)

Standaard 2

- Landelijk Opleidingsprofiel Toegepaste Psychologie
- Bulthuis, P. (2013). Het ZelCom-Model. Grip op competentieniveaus. In: EXAMENS - mei 2013, nr. 2, p. 5-10. Via: <https://benno.fdmci.hva.nl/wp-content/uploads/sites/7/2019/01/Het-Zel-Commodel-Grip-op-competentieniveaus.pdf>
- Bloom, B. S., Engelhart, M. D., Furst, E. J., Hill, W. H., & Krathwohl, D. R. (1956). *Taxonomy of educational objectives: the classification of educational goals; Handbook I: Cognitive Domain* New York, Longmans, Green, 1956
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1985). *The general causality orientations scale: self-determination in personality*. Journal of Research in Personality, 19(2), 109–134. [https://doi.org/10.1016/0092-6566\(85\)90023-6](https://doi.org/10.1016/0092-6566(85)90023-6)
- Kneyber, R. Sluismans, D., David V., Wilde López, B. (2022). *Formatief handelen: van instrument naar ontwerp*. Uitgeverij Phrones.
- Kaijen, M (2021). *Leren(d) innoveren – Naar zinvol en betekenisvol onderwijs in het HBO*. Ten Brink Uitgevers. ISBN 9789077866665
- Visie op Leren binnen Toegepaste Psychologie - Diep en duurzaam leren in een rijke leeromgeving
- OER 2024-2025 Bacheloropleiding Toegepaste Psychologie deeltijd
- OER 2024-2025 Bacheloropleiding Toegepaste Psychologie voltijd
- Toegepaste Psychologie Voltijd - Onderwijs in ontwikkeling (2024)
- Onderwijskundig opleidingsplan deeltijd TP (2023)
- SASS-brede Visie op Passende Leerroutes
- Dochy, F. J. R. C., Segers, M., & Dochy, W. (2020). *Bouwstenen voor high impact learning: van model naar praktische tips en succescriteria*.
- Serrat, O. (2017). *Action learning. Knowledge Solutions: Tools, Methods, and Approaches to Drive Organizational Performance*, 589-594. Uitgeverij Springer.

- *Progressiegericht werken* (onder meer uit Visser, 2016).
- Onderwijskundig opleidingsplan deeltijd TP 2023
- NSE 2024

Standaard 3

- Bulthuis, P. (2013). Het ZelCom-Model. Grip op competentieniveaus. In: EXAMENS - mei 2013, nr. 2, p. 5-10. Via: <https://benno.fdmci.hva.nl/wp-content/uploads/sites/7/2019/01/Het-Zel-Commodel-Grip-op-competentieniveaus.pdf>
- Toetsbeleid Academie voor Sociale Studies
- Toetsbeleid Academie voor Sociale Studies (2024)
- OER 2024-2025 Ba TP voltijd,
- OER 2024-2025 Ba TP deeltijd
- Toegepaste Psychologie Voltijd - Onderwijs in ontwikkeling (2024)
- Onderwijskundig opleidingsplan deeltijd TP (2023)
- NSE 2024
- Jaarverslag Examencommissie
- Richtlijn Vierogenprincipe SASS

Standaard 4

- Bulthuis, P. (2013). Het ZelCom-Model. Grip op competentieniveaus. In: EXAMENS - mei 2013, nr. 2, p. 5-10. Via: <https://benno.fdmci.hva.nl/wp-content/uploads/sites/7/2019/01/Het-Zel-Commodel-Grip-op-competentieniveaus.pdf>
- De arbeidsmarktpositie van alumni Toegepaste Psychologie

Eindwerkstukken van 15 studenten, verdeeld over de voltijd- en deeltijdvariant

Ter inzage tijdens het bezoek:

- Overzicht Body of Knowledge and Skills
- Studiehandleidingen voltijd en deeltijd
- Blackboardomgeving van vier cursussen
- Posters:
 - Studiepad Toegepaste Psychologie
 - Opbouw van het programma voltijd
 - Opbouw van het programma deeltijd
 - Overzicht afstemming Toegepaste Psychologie Hanze
 - Organogram

